

РЕШЕНИЕ НА СЪДА

11 декември 1973 година*

По дело 120-73

с предмет преюдициално запитване отправено до Съда, на основание на член 177 от Договора за ЕИО от Verwaltungsgericht (Германия) в производството, висящо пред този съд между

Gebr. Lorenz, GmbH, 657 Kaiserslautern, Denisstrabe,

и

Федерална република Германия, за която се явява Bundesamt für gewerbliche Wirtschaft (Федерален отдел за търговия), 6 Francfort-on- Main, Bockenheimer Landstrabe 38,

и

Land de Rhenanie-Palatinat, за който се явява министърът на икономиката и транспорта, 65 Mainz,

встъпила страна

относно тълкуването на член 93, параграф 3 от Договора,

СЪДЪТ,

в състав: г-н R. Lecourt, председател, г-н A. M. Donner, г-н M. Sørensen, председатели на състав, г-н R. Monaco, г-н J. Mertens de Wilmars (докладчик), г-н P. Pescatore, г-н H. Kutscher, г-н C. O Dálaigh, г-н A. J. Mackenzie Stuart, съдии,

генерален адвокат: г-н G. Reischl,

секретар: г-н A. Van Houtte,

постанови настоящото

Решение

1. С Определение от 19 март 1973 г., постъпило в секретариата на Съда на 12 април 1973 г., Verwaltungsgericht Frankfurt-On-Maine (Административен съд,

* Език на производството: немски.

Франкфурт на Майн) е отправил съгласно член 177 от Договора, няколко въпроси относно тълкуването на член 93 параграф 3 от Договора за създаване на Европейската икономическа общност.

Тези въпроси засягат методите за превантивен контрол на държавните помощи, и по-специално, последствията от закъснението на Комисията да заеме позиция по отношение на проектите, които са и нотифицирани или да започне процедура по констатация за тяхната несъвместимост с общия пазар или за липсата от намеса.

2. Член 93 предвижда процедура, която дава възможност на Комисията да открие държавна помощ, несъвместими с общия пазар съгласно член 92 от Договора и да се пристъпи към тяхното елиминиране или да предотврати тяхното въвеждане.

Параграф 1 относно съществуващите помощи, дава възможност на Комисията, след процедура по оспорване, описана в параграф 2, да задължи засегнатата държава-членка да ги премахне или да ги промени в срок, определен от нея.

В параграф 3 този член установява превантивен контрол върху проектите за нови помощи или за изменение на вече съществуващите помощи и предвижда, че „Комисията се информира в надлежен срок, за да представи своите съображения, за проектите, които имат за цел да постаноят или да променят дадени помощи. Ако тя счете, че един проект не е съвместим с Общия пазар, по смисъла на член 92, тя незабавно започва процедурата, предвидена в параграф 2. Засегнатата държава-членка не може да пристъпи към изпълнение на проектираните мерки, без тази процедура да е приключила с окончателно решение”.

3. Като декларира, че Комисията трябва да бъде информирана за проектите за нови помощи или за промяна на съществуващите „в срок, подходящ за да представи своите възражения”, авторите на Договора са предвидили да дадат на тази институция срок за обсъждане и проучване, който е достатъчен, за да се формира първоначално становище по отношение на частичното или пълното съответствие с Договора на проектите, които са и нотифицирани.

Чак след като е способна да си състави това становище Комисията е отговорна, ако тя счита проектът за несъвместим с общия пазар, да започне незабавно процедурата по оспорване, предвидена в член 93, параграф 2, като нотифицира държавата-членка да представи своите съображения.

4. Съгласно последното изречение от член 93, държавата-членка не може да прилага мерките, които са залегнали в проекта преди тази процедура да достигне до вземане на окончателно решение.

Целта на член 93, параграф 3, която е да предотврати прилагането в действие на помощите, които са в противоречие с Договора, предполага, че тази забрана вече има действие по време на цялата предварителна фаза.

Ако тази фаза трябва да предостави на Комисията разумен срок, то Комисията трябва да побърза и да вземе предвид интереса на държавите-членки да бъдат информирани бързо за областите, в които необходимостта от намеса може да бъде спешна заради ефекта, който тези държави-членки очакват от планираните мерки за насърчаване.

Поради липса на определяне на този срок в регламент, държавите-членки не могат едностранно да поставят край на тази предварителна фаза, която е необходима на Комисията, за да изпълни своята роля.

Въпреки това, тя не може да бъде счестена като действаща с желаната бързина, ако не е заела позиция в разумен срок.

В това отношение уместно е да бъде ръководена от членове 173 и 175 от Договора, който, като се прилагат в подобни ситуации, предвижда срок от два месеца.

Когато този срок е изтекъл, засегнатата държава-членка може да пристъпи към изпълнение на изискванията за юридическата сигурност, и по-специално, ако е дадено предварително становище на Комисията.

5. От друга страна, въпреки че е в интерес на доброто управление за Комисията, когато, в края на предварителното разглеждане, тя счесте, че помощта е в съответствие с Договора, да информира засегнатата държава, въпреки всичко не е задължително да се вземе решение по смисъла на член 189 от Договора, откакто член 93 изисква такава стъпка единствено в края на процедурата по оспорване.

Член 93, параграф 1 изисква Комисията да пристъпи заедно с държавите-членки към постоянно разглеждане на режимите на съществуващите помощи.

Приложена помощ, по време на непостановяване на решение от Комисията, след срока, необходим за неговото първо разглеждане, е предмет на съществуваща помощ съгласно разпоредбите на член 93, параграфи 1 и 2.

6. Следователно на първо място, уместно е да се отговори на поставените въпроси, че член 93, параграф 3 от Договора трябва да бъде тълкуван със значението, че ако Комисията по време на предварителния период стигне до заключение, че няма нужда от започване на процедура по оспорване, тя не е длъжна да вземе решение по смисъла на член 189.

Освен това, същата тази разпоредба предполага, че ако Комисията, след като е информирана от държава-членка за плана за предоставяне или промяна на дадена помощ, не започне процедура по оспорване, тази държава може, при изтичането на период, достатъчен, за да се започне предварително разглеждане на плана, да предостави предложената помощ, при условие, че Комисията е предварително нотифицирана и след това тази помощ ще попадне в системата на съществуващите помощи.

Предвид отговорите, които са дадени на въпроси а), б) и в), не е повдигнат въпрос г).

7. В третия въпрос се пита дали терминът „държава-членка” в член 93, параграф 3 от Договора трябва да бъде тълкуван в смисъл, че гражданите на една държава притежават директно право по отношение на ненарушаването на настоящата разпоредба или дали тя, най-малко, изисква от националния съд да вземе предвид нищожността на закон, който ще създаде помощ, въпреки забраната за изпълнение, предвидена в член 93, параграф 3.

8. По този начин е установено в Решение от 15 юли 1964 г. (Дело 6-64, *Rescueil*, 1964 г., стр. 1141), че забраната за прилагане, посочена в последното изречение от член 93, параграф 3 се прилага пряко и повдига въпроси за правата на гражданите, които националните съдилища са длъжни да спазват.

Незабавното прилагане на забраната обхваща целия период, за който тя се прилага.

По този начин директният ефект от забраната обхваща всички видове помощи, които са приложени без да бъдат нотифицирани и, в случай на нотификация, той се прилага по време на предварителния период, а ако Комисията започне процедурата по оспорване, до вземането на окончателното решение.

9. Що се отнася до втората част на този въпрос, ако директният ефект от въпросната забрана задължава националните юрисдикции да я прилагат, без да могат да повдигнат възражения срещу правилата на националното право, независимо какви са те, националната правна система на всяка държава-членка трябва да определи правната процедура, която да доведе до този резултат.

По съдебните разноски

10. Разходите, направени от правителствата на Федерална република Германия и на Обединеното кралство, както и тези на Комисията на Европейските общности, които са предоставили становищата си пред Съда, не подлежат на възстановяване и с оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред националната юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски.

По изложените съображения,

след като изслуша пледоариите;

след като изслуша становищата на правителствата на Федерална република Германия и на Обединеното кралство и на Комисията;

след като изслуша становището на генералния адвокат;

като взе предвид Договора за създаване на Европейска икономическа общност, по-специално членове 92, 93, 173, 175 и 177;

като взе предвид Протокола относно статута на Съда на Европейските общности, по-специално член 20;

като взе предвид Процедурния правилник на Съда на Европейските общности;

Съдът,

като се произнася по въпросите, отправени от Verwaltungsgericht, Frankfurt-On-Main, с Определение от 19 март 1973 г., реши:

1. Член 93, параграф 3, трето изречение от Договора трябва да бъде тълкуван в смисъл, че ако Комисията, по време на предварителното разглеждане на помощта, която е нотифицирана до нея, достигне до заключение, че няма нужда от започване на процедурата по оспорване, не е необходимо да започне процедура по оспорване, не е задължително да постанови решение по смисъла на член 189.

2. Ако Комисията, след като е информирана от държава-членка за схемата за предоставяне или променената помощ, не започне процедура по оспорване, предвидена в член 93, параграф 2, ако е информирала засегнатата държава-членка да представи становище, последната може, при изтичането на срока, достатъчен, за да се пристъпи към първото разглеждане, да предостави предложената помощ, при условие, че е дала предварително известие на Комисията, и тази помощ след това ще се впише в системата на съществуващите помощи.

3. Директният ефект от забраната за държавата-членка, засегната от изпълнението на предложените мерки за изпълнение се отнася за всички помощи, предоставени без да са нотифицирани и, в случай на нотификация, са предоставени по време на предварителния период, и до окончателното решение, в което Комисията започва процедурата по оспорване. По отношение на цялата част от този период, предоставя на гражданите права, които националните юрисдикции трябва да спазват.

4. Докато директният ефект на последното изречение от член 93 задължава националните юрисдикции да прилагат тази разпоредба без да могат да я обжалват, националното законодателство на всяка държава-членка трябва да определи правната процедура, която води до този резултат.

Подписи

Произнесено в открито съдебно заседание в Люксембург на 11 декември 1973 година.

Подписи